

Katedra speciální pedagogiky Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova

Okruhy ke státní bakalářské zkoušce:

Speciální pedagogika znevýhodněného člověka s mentálním postižením

- 1. Vývoj přístupu společnosti k lidem s mentálním postižením, významné osobnosti a jejich odkaz pro současnost.*
- 2. Speciální pedagogika lidí s mentálním postižením (psychopedie) v systému věd, témata interdisciplinární spolupráce.*
- 3. Koncept mentálního postižení: definice, vývoj pojetí, klasifikace, diagnostika.*
- 4. Příčiny mentálního postižení: prenatální, perinatální a postnatální etiologie.*
- 5. Geneticky podmíněná postižení, Downův syndrom: etiologie, symptomy.*
- 6. Mentální postižení a poruchy autistického spektra; Rettův syndrom.*
- 7. Psychosociální a edukační specifika u lidí s mentálním postižením (myšlení, pozornost, paměť, schopnost učení se, chování, motivace).*
- 8. Vzdělávání lidí s lehkým mentálním postižením: typy škol, vzdělávací programy, podpůrná opatření.*
- 9. Vzdělávání lidí se středně těžkým, těžkým a hlubokým mentálním postižením: školy a vzdělávací programy, využití terapeutických postupů.*
- 10. Komunikační specifika u lidí s mentálním postižením; význam neverbální komunikace, AAK.*
- 11. Sexualita, partnerství a rodičovství u lidí s mentálním postižením.*
- 12. Podpora rodin s dětmi s mentálním postižením; raná péče, odlehčovací služby.*
- 13. Sociální služby a jejich využití u dospělých lidí s mentálním postižením, podpora osob s MP v oblasti bydlení.*
- 14. Význam práce v životě člověka s mentálním postižením, podpora osob s MP v oblasti zaměstnanosti.*
- 15. Práva lidí s mentálním postižením; významné právní dokumenty, občanská advokacie, sebeobhajování.*

Literatura

AAIDD - American Association on Intellectual and Developmental Disabilities. *Definition of Intellectual Disability* (online, dostupné z: <https://www.aidd.org/intellectual-disability/definition>)

ČERNÁ, Marie a kol. *Česká psychopedie*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3083-0.

GARGIULO, Richard M. *Special education in contemporary society: an introduction to exceptionality*. 4th ed., media ed. Thousand Oaks: Sage Publications, 2012. ISBN 978-1-4129-9695-2

SLOWÍK, Josef. *Komunikace s lidmi s postižením*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-691-9.

ŠIŠKA, Jan. *Mimořádná dospělost, edukace jedince s mentálním postižením*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0992-4

FRANIOK, Petr. *Vzdělávání osob s mentálním postižením*. Ostrava: Ostravská univerzita-Pedagogická fakulta, 2005. ISBN 80-7368-150-1.

THOROVÁ, Kateřina. *Poruchy autistického spektra*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0768-9.

VALENTA, Milan a kol. *Katalog podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu mentálního postižení nebo oslabení kognitivního výkonu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5715-4.

VALENTA, Milan a kol. *Mentální postižení*. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0378-2.

VALENTA, Milan a kol. *Psychopedie: [teoretické základy a metodika]*. Praha: Parta, 2013. ISBN 978-80-7320-187-6.

Legislativní dokumenty v platném znění – zejména relevantní pasáže ze školského zákona, vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, zákona o sociálních službách, občanského zákoníku.